

Een zig-zag parcours aan het Gentse Sint Pietersstation

Wie recent de trein nam in het Gentse Sint-Pietersstation zal ongetwijfeld de werkzaamheden hebben opgemerkt om de zone van de kiss & ride te verbinden met het plein voor het station. Het basisontwerp van deze schuin oplopende tuin is van de Franse landschapsarchitect Alain Marguerit. Het project werd echter aangepast door de dienst Wegen, Bruggen en Waterwegen van de Vlaamse Gemeenschap en wordt binnenkort in gebruik genomen.

Gedurende meer dan een jaar kreeg deze zone een zeer eenvoudige "voorlopige" aanleg. Een hellend vlak met aan één zijde een brede groene strook, beiden op schaal van de stedelijke omgeving. Er werd zelfs geen beplanting aangebracht, het groen groeide spontaan en kreeg daardoor zelfs volume.

Foto: Marc Dubois

Het ontwerp van de landschapsarchitect Marguerit werd echter aangepast. De zone voor de gewone gebruiker werd tot een minimum breedte gereduceerd om een pad aan te leggen voor rolstoelgebruikers. Wie nu men een rolstoel wordt afgezet aan de mooi ontworpen kiss & ride moet in zig-zag beweging naar boven. Het wordt een mooi zicht om vanaf straatniveau mensen met een beperking te zien laveren! Wie zonder beperking gaat nu een dergelijk zig-zag parcours volgen om naar de kiss & ride zone te gaan?

Gebouwen en publieke ruimte moeten voor iedereen toegankelijk zijn. Mensen met verschillende soorten van beperkingen moeten vrij kunnen bewegen. De nodige ingrepen of infrastructuur moeten aanwezig zijn om bijvoorbeeld het niveauverschil op te vangen. Deze zienswijze van ontwerpen wordt omschreven als "Universal Design", dit is het ontwerp zo bedenken dat er geen hindernissen zijn. Dit is niet aanpassen, het is meer een attitude om vanaf het voorontwerp rekening te houden met een optimale toegankelijkheid. Architect Marc Dujardin, expert en één van de initiatiefnemers van "Universal Design" in België, benadrukt dat één van de hoofdkenmerken bij deze benadering het 'Opvallend Onopvallend' karakter is van het ontwerp. Als het goed is merk je het niet eens.

De zig-zag aanleg is juist het tegenovergestelde. De rolstoelgebruiker wordt hier net een knikker in een flipperkast die men van bovenaan kan gadeslaan. Het valt echt niet te begrijpen dat ontwerpers maar zo weinig respect hebben voor rolstoelgebruikers. Men had veel beter gekozen voor een lift om de kiss & ride zone te verbinden met het station.

Foto: Marc Dubois

Deze soort ingrepen kan men best omschrijven als het "verkleuteren" van de publieke ruimte. Dat er op deze plaats groen wordt geïntroduceerd is verdienstelijk en dat er ook zitmogelijkheden worden voorzien aan het station is op zich ook positief. De wijze waarop is echter niet aangepast aan de totale

omgeving. De opdeling in driehoekjes heeft meer te maken met een gazon bij een villa en sluit nauwelijks aan bij de stedelijke schaal van een publieke ruimte rond het station. Van het interessant ontwerp van Marguerit blijft er niets meer over.

Had men niet beter een doorlopende zitbank gemaakt evenwijdig aan een brede groenstrook? De wijze waarop de Gras- en Korenlei werd heraangelegd was voorbeeldig en kon ook hier worden toegepast.

Na de mislukte luifel aan de inkom is dit opnieuw een erg bedenkelijk ontwerp. Toen de luifel werd ontworpen argumenteerde men dat deze toevoeging nauwelijks zou te zien zijn, omdat het dak volledig in glas werd bedacht. Wat men echter vergat is dat men, door de schuin oplopende richting van de luifel, veel meer metaal ziet dan glas. Wat bedacht is als een subtiele toevoeging werd visueel een lomp geheel.

De nieuwe aanleg van deze zig-zag tuin van Alain Marguerit werd verprutst om tegemoet te komen aan mensen met beperking. Heeft men echt te veel geld om zoveel blauwe hardsteen te verprutsen? Op de paaltjes in blauwe hardsteen kan men nog kaboutertjes plaatsen! Dit was de verkeerde ontwerpkeuze. Een eenvoudige lift was de oplossing.

Marc Dubois

Juni 2015.